

#hierniet

- gezinsmoment / objectles over online (kwetsend) gedrag (8-18 jaar) –
- geschikt voor gebruik in de Week van de Mediawijsheid of daarbuiten –

Wat zeg je wel en wat zeg je niet?

Wat doe je wel en wat doe je niet?

Hoe gaan we online met elkaar om?

Haatberichten, scheldpartijen, pesten, kwetsende opmerkingen...

70% van de Nederlanders vindt dat we elkaar online teveel kwetsen.

Wat is dat?

Doe jij eraan mee?

Of zeg je: #hierniet?

Misschien heb je vragen over: #hoedanwel?

In dit gezinsmoment / deze objectles denken we erover na.

Binnenkomer

Variant 1:

Laat een aantal kinderen vertellen wat ze online hebben gehoord, gelezen of gezien van haatberichten, scheldpartijen, pesten, kwetsende opmerkingen, ongepaste foto's of pijnlijke humor.

Variant 2 (ook te combineren met variant 1):

Geef de kinderen een rode en groene kaart. Rood is nee. Groen is ja.

Laat om de beurt één van de stellingen (zie hieronder) zien of lees ze voor en laat de kinderen hun rode of groene kaart omhoog steken (je hoeft ze niet allemaal te doen, maar kunt keuzes maken).

Geef af en toe een beurt om één van de kinderen te laten vertellen waarom hij/zij voor groen of rood kiest.

Bespreken

1. Mag je online alles zeggen, typen of laten zien wat je maar wilt? Welke grenzen zijn er?
2. Het gaat in deze Week van de Mediawijsheid over online kwetsen. Wat is dat? Hoe doe je dat? Waarom doet iemand dat? Doe jij dat ook? (*Definitie kwetsen: "Online gedrag dat, bedoeld of onbedoeld, schade berokkent aan een persoon of groep personen en wordt ervaren als aanstootgevend, denigrerend, schadelijk of ongewenst."*)

Bijbel erbij

In de Bijbel vertelt de Heere ons ook hoe Hij wil dat wij leven. Dat geldt niet alleen voor het gewone leven, maar ook voor het online leven. Lees **Filippenzen 4:1-9** en bespreek dit Bijbelgedeelte met behulp van deze vragen:

1. Je zou de eerste verzen van Filippenzen 4 kunnen samenvatten met: 'Laat zien dat je christen bent'. Hoe kun je online laten zien dat je christen bent?

2. In vers 8 en 9 maakt Paulus dit heel concreet: denk en doe zoals de Heere wil. Maak een tabel met drie kolommen. Schrijf in de eerste kolom het Bijbelwoord, in de tweede kolom de betekenis en in de derde kolom de betekenis voor wat je online zegt en doet.

a. Wees waar(achtig). Wat is dat? (*Eerlijk, betrouwbaar, oprecht*) Wat betekent dat voor wat je online zegt en doet?

b. Wees eerlijk. Wat is dat? (*Eervol, eerbiedwaardig, respectvol*) Wat betekent dat voor wat je online zegt en doet?

c. Wees rechtvaardig. Wat betekent dat? (*Overeenstemmend met het recht van God (Zijn Woord en wet) en wetten van mensen*) Wat betekent dat voor wat je online zegt en doet?

d. Wees rein. Wat is dat? (*Kuis, zuiver: overeenkomstig het zevende gebod*) Wat betekent dit voor wat je online zegt en doet?

e. Wees lieflijk. Wat betekent dat? (*Vriendelijk, beminnelijk, laat liefde tot je naaste zien*) Wat betekent dit voor wat je online zegt en doet?

f. Wees wel luidend. Wat betekent dat? (*Laat een positief geluid horen, zorg dat je goed bekend staat*)

g. Richt je op deugd en lof. Wat betekent dat? (*Deugden zijn christelijke karaktereigenschappen: dat je leeft zoals de Heere wil. Lof betekent: zorg dat je lovenswaardig of prijzenswaardig bent. In gewone taal: zorg dat je een compliment kunt krijgen voor je gedrag*) Wat betekent dat voor wat je online zegt en doet?

3. Wat zegt Paulus in vers 9 over de Filippenzen? Wat zegt hij over zichzelf? Wat zegt hij over God?

Bezig

Er zijn verschillende manieren om de les uit dit Bijbelgedeelte dicht aan het hart van kinderen te leggen in een verwerking:

1. Maak (alleen, in tweetallen of als groepje) een **folder** voor leeftijdsgenoten met tips om online niet kwetsend te zijn.

2. Bedenk een 'slogan' om anderen bewust te maken van hun online gedrag en verwerk dit in een **poster**. De slogan van de Week voor de Mediawijsheid is #hierniet (bij mij geen online kwetsend gedrag). Je kunt ook iets heel anders bedenken: Doe online net zo aardig als in het echt. Of: Houd rekening met grenzen van andere mensen. Of: Doe met anderen zoals jij wilt dat ze met jou doen Enz...

3. Maak een **kaart** met online gedragsregels of online omgangsvormen. Daarbij kun je je laten inspireren door deze kaart: <https://www.bijbelsopvoeden.nl/product/poster-beeldscherm-richtlijnen-tien-geboden/>

4. Maak een **hulpkaart**. Wat kun je doen als je online gepest wordt? Wat kun je doen als iemand zonder toestemming een foto van jou heeft verspreid? Zoek op internet welke mogelijkheden je hebt om dit aan te kaarten en maak daar een hulpkaart van.

5. Je kunt een **Bijbeltekst** uit het hoofd leren. Bijvoorbeeld Mattheus 5 vers 16, Mattheus 7 vers 12 of Mattheus 22 vers 27-39.

Je vindt hier leerondersteuning:

<https://www.bijbelsopvoeden.nl/product/mattheus516-leren/>

<https://www.bijbelsopvoeden.nl/product/mattheus2237b-39-leren/>

6. Je kunt Filippenzen 4:8-9 laten kleuren of handletteren in eigen woorden.

<https://www.bijbelsopvoeden.nl/product/filippenzen48-9-kleuren/>

7. Zing of leer met elkaar één van onderstaande liederen

1. Bewaar je oog, bewaar je oog
voor wat je ziet.
Bewaar je oog, bewaar je oog
voor wat je ziet.
Er is een God Die op je let
en Die luistert naar 't gebed.
Bewaar je oog, bewaar je oog
voor wat je ziet.

2. Bewaar je oor, bewaar je oor
voor wat je hoort.
Bewaar je oor, bewaar je oor
voor wat je hoort.
Er is een God Die op je let
en Die luistert naar 't gebed.
Bewaar je oor, bewaar je oor
voor wat je hoort.

3. Bewaar je mond, bewaar je mond
voor wat je zegt.
Bewaar je mond, bewaar je mond
voor wat je zegt.
Er is een God Die op je let
en Die luistert naar 't gebed.
Bewaar je mond, bewaar je mond
voor wat je zegt.

4. Bewaar je hand, bewaar je hand
voor wat je doet.
Bewaar je hand, bewaar je hand
voor wat je doet.
Er is een God Die op je let
en Die luistert naar 't gebed.
Bewaar je hand, bewaar je hand
voor wat je doet.

5. Bewaar je voet, bewaar je voet
voor waar je gaat.
Bewaar je voet, bewaar je voet
voor waar je gaat.
Er is een God Die op je let
en Die luistert naar 't gebed.
Bewaar je voet, bewaar je voet
voor waar je gaat.

6. Bewaar je oog, je oor,
je mond, je hand, je voet.
Bewaar je oog, je oor,
je mond, je hand, je voet.
Er is een God Die op je let
en Die luistert naar 't gebed.
Bewaar je oog, je oor,
je mond, je hand, je voet.

NEEM MIJN LEVEN LAAT HET HEER'

1. Neem mijn leven, laat het, Heer',
toegewijd zijn aan Uw eer.
Maak mijn uren en mijn tijd
tot Uw lof en dienst bereid.

2. Neem mijn handen, maak ze sterk,
trouw en vaardig tot Uw werk.
Maak dat ik mijn voeten zet
op de wegen van Uw wet.

3. Neem mijn stem, opdat mijn lied
U, mijn Koning, hulde biedt.
Maak, o Heer', mijn lippen rein,
dat zij Uw getuigen zijn.

4. Neem mijn zilver en mijn goud,
dat ik niets aan U onthoud.
Maak mijn kracht en mijn verstand
tot een werktuig in Uw hand.

5. Neem mijn wil en maak hem vrij,
dat hij U geheiligd zij.
Maak mijn hart tot Uwe troon,
dat Uw Heil'ge Geest er woon'.

6. Neem ook mijne liefde, Heer',
'k leg voor U haar schatten neer.
Neem mijzelf en voor altijd
ben ik aan U toegewijd.

Besluiten

- Vat dit gezinsmoment / deze objectles samen. Het gaat erom dat je ook online laat zien dat je christen bent: dat je ook online doet wat de Heere wil en leeft zoals Hij zegt.

- Bid om een christelijke levenshouding in de online wereld. Opdat je ook daar licht mag verspreiden (Mattheus 5:16). Dat is tot eer van de Heere!

Vragen voor de binnenkomer

Online (in de groepsapp of op social media) wordt een kind gepest. Is dat minder erg dan pesten in het echte leven?

Heb je weleens spijt gehad van een bericht dat je via een beeldscherm had verspreid?

Weet jij hoe je je online moet gedragen en welke regels er zijn?

Is praten over iemand die niet in de groepsapp zit, roddelen?

Durf je dat wat je online zegt ook recht in iemands gezicht te zeggen?

Je krijgt een vervelend bericht of een foute foto doorgestuurd. Stuur je het door?

Ga je naar iemand toe als de gesprekken in de groepsapp niet goed gaan of als je online iets ziet wat niet goed is?

Mag iedereen ongevraagd foto's of filmpjes van anderen op sociale media plaatsen?